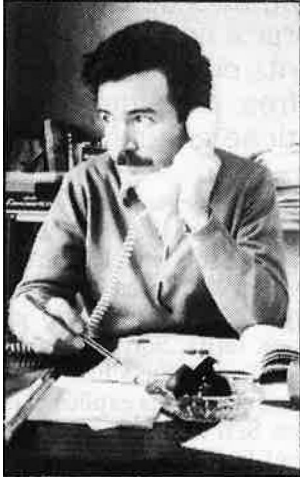

Primera pàgina

Francesc Pérez i Moragon

Nova esquerra centenària

^ I futur ser d'esquerres? Les eleccions franceses han donat una resposta inquietant a la pregunta que, formulada ací, després del referèndum pro-OTAN, adquireix les característiques d'un enigma cruel, en l'estudi del qual estan ara embarcats, i per algun temps, els polítics afectats i els comentaristes d'aquests temes. Si canviem la interrogació —i, té futur ser de dretes?— la contestació no pot ser més ràpida ni, en tot cas, més alegre. El que, senyores i cavallers, té futur ací, i sembla que per uns anys, és ser del PSOE. Si ser del PSOE és ser d'esquerres o no, els pregue que no m'ho facen ni pensar. Saber-ho mereixeria, no ja els moviments actuals dels comentaristes polítics, sinó un concili vaticà o un congrés de savis, sense pressa.

Però, és clar, no tothom pot ser del PSOE i hi ha gent que vol arribar al poder —o, si més no, al poder legislatiu, que és una forma menor de poder— amb un programa qualificable com d'esquerra. I no hi volen arribar a minoria testimonial, sinó en grup nombrós i amb bona cosa de vots darrere que els avalen. ¿Serà possible?

Es tracta de saber com es repartirà el pastís del «no» i sí, de la porció que toque als sectors d'esquerra, se'n podrà traure un profit suficient per eixir de la misèria electoral.

A mi, em recorda una mena de proverbi que s'atribueix als jesuïtes i que fa així, naturalment en castellà: «de lo perdido, sacar lo que se pueda». És una filosofia admirable que, en aquest cas, s'ajusta perfectament.

Els comunistes espanyols, tan castigats electoralment, volen fer-se un vestit a mida amb els pedaçons del «no». Perquè els pare bé, poden omplir el cos amb les pròtesis que calga —Antonio Gala inclòs—, però allò que no faran mai serà canviar el cap, els rostres. I els rostres són massa coneguts: Iglesias, Tamames, Carrillo, Gallego... Una esquerra «nova» que no siga més que això no pot anar enlloc. El que cal demanar-se és si hi pot haver una esquerra que no siga sinó això. Tal com és

estructurada la política espanyola, jo crec que no. La resta és ficció. Actuar així, que és com s'ha fet sempre a Madrid, resulta facilíssim. Si tal puja i si tal baixa, si aquell em dóna suport i l'altre no me'l retira, si X es mor o l'ascendeixen en l'escalafó... La política de desitjós és confortable però estèril i —sembla— els qui parlen de construir «la nova esquerra» no van més enllà de tenir desitjós. Honestíssims, delicats, inspirats per la millor ètica del món, però indemostrables fora del terreny de les hipòtesis.

Com més tarden les eleccions —i sembla que tardaran fins a l'octubre pròxim— més s'esvairan els efectes del «no» i més es reforçarà el PSOE. Entre altres coses, gràcies al «sí» i als costums cabilencs que caracteritzen la dreta espanyola.

La història recent del PCE és tot un anecdotari de la falta de perspectives reals. Rellegir ara, aprofitant les vacances de Pasqua, els textos ja venerables de l'episodi eurocomunista, pot ser molt instructiu. Especialment intercalant-hi la lectura de les posicions immediatament anteriors i posteriors dels dirigents comunistes, l'alegre rereguarda de les masses. Han anat d'ací cap allà i han aconseguit crear tal confusió en la ment dels possibles votants que no hi ha manera d'aclarir-se. I ara, aquests mateixos volen ser «la nova esquerra». És una broma massa complicada. I encara gràcies si no contribueix a enfortir més l'electorat socialista.

Qui vulga fer alguna cosa des de l'esquerra del PSOE ha de tenir ben clar que, per damunt de tot, li convé separar-se d'aquest embolic conceptual i pràctic. Als Països Catalans, els partits nacionalistes (tret de Convergència i Unió) es troben agafats entre les pinces de les plataformes madrilenyes que postulaven el sí i l'enorme poder del PSOE. Per a ells, les eleccions generals poden ser un tràmit decisiu. I serà favorable, amb l'única condició de no entrar ja derrotats en la línia d'eixida. Això és, saber que de «nueva izquierda», res de res. Els mateixos de sempre, però més carregadets de bombo. •